

Preventie in het Voortgezet Onderwijs

Preventie

Preventie in het Voortgezet Onderwijs

Introductie

De afdeling Preventie van Mondriaan biedt zowel GGZ- als Verslavingspreventie aan. In deze folder worden diverse nieuwe producten beschreven waar we u dit schooljaar graag mee laten kennismaken.

Zoals u van ons gewend bent zetten wij in op een meervoudige preventie aanpak op het gebied van educatie, vroegsignalering, regelgeving en ouderbetrokkenheid. Graag werken we met u samen aan een duurzaam resultaat en effectieve voorlichting middels evidence based interventies!

Wat kan Preventie uw school bieden?

voor:

DE LEERLING

voor:

DE DOCENT

voor:

DE OUDER

voor:

SCHOOLBREED

VOOR DE LEERLING

Frisse Start

Doel Het gebruik van alcohol zo lang mogelijk uitstellen en voorkomen dat jongeren beginnen met roken en blowen. Het lesprogramma (incl. werkboekjes) besteedt veel aandacht aan het maken van verstandige keuzes en het stellen van een negatieve sociale norm ten opzichte van middelengebruik.

Doelgroep 1^e jaars leerlingen vmbo, havo & vwo

Duur 4 lesuren

Samen Fris

Doel Onze nieuwe interventie voor de onderbouw VO, bevat een universeel aanbod gericht op leerlingen en ouders. Een belangrijk element bij deze interventie is de wissel-werking tussen de beide groepen. Bij de leerling component wordt er ingezet op risicoperceptie en het bestendigen van de sociale norm. De werkvormen in deze interventie zijn verschillend en ook deels afhankelijk van het niveau van de leerlingen.

Bij de oudercomponent wordt via een aparte website de informatie over de klas - de houding t.a.v. middelengebruik - teruggekoppeld en worden er opvoedtips gegeven, bijvoorbeeld aan de hand van filmpjes. Verder bevat de website informatie over jongeren en middelengebruik.

Doelgroep 2^e en 3^e jaars leerlingen vmbo, havo & vwo

Duur 4 lesuren

Smoke Free Challenge

Doel De Smoke Free Challenge is een klassikale niet-roken wedstrijd, waarin leerlingen beloven om een half jaar niet te gaan roken. Zij zetten hiervoor op drie momenten in dit half jaar hun handtekening en krijgen een voorlichtingsles over roken, waarop ze uiteindelijk meedingen naar een landelijke prijs.

Doelgroep 1^e en 2^e jaars leerlingen vmbo, havo & vwo.

Duur De wedstrijd loopt jaarlijks van november t/m mei.

In Charge

Doel De interventie is gericht op het trainen van zelfcontrole waardoor jongeren beter in staat zijn verleidingen (zoals middelengebruik) te weerstaan.

Doelgroep voor leerlingen havo & vwo vanaf 16 jaar.

Duur 4 lessen + een applicatie voor de smartphone: de 7-days challenge.

Happyles

Doel Happyles bestaat uit een klassikale discussie les over geluk, welbevinden en het hebben van een dipje. Daarna volgen twee e-lessen waarin stukjes theorie worden afgewisseld met oefeningen, filmpjes en tips die bijdragen aan geluk en welbevinden. Aan het begin van de eerste e-les en aan het eind van de tweede e-les leggen de jongeren de Happylestest af, die ter afsluiting in een individueel adviesgesprek met de preventiewerker wordt besproken.

Doelgroep 2^e, 3^e, en 4^e jaars leerlingen vmbo.

Duur 3 lessen + adviesgesprekken (5 tot 30 minuten per leerling).

Plezier op school

Doel Voor leerlingen die op de basisschool het contact met leeftijdsgenoten moeilijk hebben gevonden, is de overstap naar de brugklas extra spannend. De tweedaagse training Plezier op School sterkt hen in sociale en communicatieve vaardigheden, weerbaarheid en het omgaan met moeilijke sociale situaties. Plezier op School vindt regulier in de laatste week van de zomervakantie plaats en kan in het kader van introductie bij de start van het schooljaar klassikaal worden gegeven.

Doelgroep Aanstaaende brugklassers die het contact met leeftijdsgenoten moeilijk vinden (denk aan: onhandig in contact, contact vermijden, moeilijk vriend(inn)en maken, pesten en gepest worden).

Duur 2 dagen.

Verfilmde Waan

Doel Aan psychische problemen kleeft vaak een taboe. Verfilmde Waan heeft de vorm van een filmfestival dat voor leerlingen de dunne lijn tussen waan en werkelijkheid bespreekbaar wil maken. We richten ons in eerste instantie op psychose, maar bieden de mogelijkheid om de thema's uit te breiden met andere psychische problemen zoals autismespectrumstoornissen, depressie of problemen met middelengebruik.

Doelgroep leerlingen havo & vwo bovenbouw

Duur 1 lesuur voorbereidende les, 1 dag(deel) filmfestival met omliggend programma.

Het programma past perfect in het curriculum Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV) maar kan ook tijdens projectweken aangeboden worden.

Klassikale preventie op maat

Doel Als in een klas één en ander speelt op het gebied van middelengebruik, gamen of geestelijke gezondheid, dan kunnen wij een eenmalige voorlichtingsles of kortdurende klassenbegeleiding op maat aanbieden. Dit is gericht op kennisoverdracht, het openbreken van de discussie en zicht krijgen op het welbevinden van de leerlingen.

Doelgroep De klassen waarin middelengebruik, gamen of een ggz-gerelateerd thema (denk aan depressie of suïcide-nazorg) actueel is en de mentor de mogelijkheid heeft om n.a.v. de les hier op door te pakken.

Duur 1 lesuur.
(In geval van kortdurende klassenbegeleiding maximaal 4 lessen.)

Moti-4

Doel

Moti-4 is een individueel gesprekkentraject voor leerlingen die in de problemen dreigen te raken door beginnend problematische middelengebruik, overmatig gamen of gokken. De gesprekken zijn gericht op kennisoverdracht, bewustwording, motiverende gespreksvoering en het versterken van de weerbaarheid van de leerling.

Doelgroep Alle leerlingen.

Duur 2 tot 4 gesprekken op school + een applicatie voor de smartphone: Moti4 app. Zonder verwijzing naar of inschrijving bij Mondriaan.

KOPP KVO

Doel Jaarlijks krijgen in Nederland 1.6 miljoen kinderen en jongeren onder de 22 jaar te maken met een psychische ziekte en/of verslaving van hun vader of moeder. Om het risico te verminderen dat kinderen nu of later zelf ook psychische en/of verslavingsproblemen ontwikkelen, is er een preventieprogramma voor hen ontwikkeld. Aanbod kan zowel in groepsverband of face-to-face, waarin ook voor ouders ondersteuning wordt geboden.

Doelgroep Alle leerlingen.

VOOR DE DOCENT

Consultatie

Iedere docent met vragen over roken, alcohol, andere drugs, gamen en verslaving kan contact opnemen met de afdeling preventie voor informatie of een adviesgesprek.

Workshop op thema

Verslavingspreventie verzorgt op verzoek en in overleg met de school themabijeenkomsten. Te denken valt aan thema's als: gamen (en autisme), signaleren, update trends middelengebruik, casuïstiekbespreking, motiverende gespreksvoering.

Cursus signaleren, begeleiden en aanmelden

Tijdens deze deskundigheidsbevordering komen de belangrijkste begrippen rondom verslaving, de middelen en hun werking, stadia van gebruik en redenen van gebruik aan de orde. De aangeleerde vaardigheden worden besproken en geoefend, onder andere in de vorm van rollenspel.

Youth Mental Health First Aid

Youth Mental Health First Aid is een training voor volwassenen (docenten, ondersteunende diensten, maar ook ouders) die vroegtijdig psychische klachten willen leren signaleren bij jeugdigen in de leeftijd van 12 tot 23 jaar. Naast kennis leert men in de training ook praktische gespreksvaardigheden en wordt de eventuele handelingsverlegenheid verkleint. De training is SKJ geaccrediteerd.

VOOR DE OUDER

Informatie en advies

Iedere ouder met vragen over roken, alcohol, andere drugs, gamen en verslaving kan contact opnemen met de afdeling preventie voor informatie of een adviesgesprek. Naar aanleiding van dit gesprek wordt bekeken of er meer opvoedingsondersteuning nodig is.

Ouderavond

Als jongeren in de puberteit komen gaan ze experimenteren met allerlei verleidingen. Roken, alcohol, gamen, drugs horen hierbij. Hoe ga je als ouder om met dit risicovolle gedrag van je kind? Tijdens een interactieve avond over genotmiddelen en opvoeding gaan we in op de invloed van ouders op het gedrag van hun kind. De inhoud van deze avond wordt in overleg vastgesteld.

Home Party

Wanneer het gebruik van genotmiddelen bij een kleine groep leerlingen problemen geeft kan een home-party georganiseerd worden op school of bij een ouder thuis. Met de ouders van deze leerlingen gaan we het gesprek aan over effecten van middelen, de risico's en hoe je daar als ouder mee om kunt gaan.

Oudercursus

Ouders die meer willen weten over genotmiddelen, risico's en opvoeding kunnen de cursus 'Laat je niks wijsmaken, ... over puberteit, alcohol, andere drugs en gamen' volgen. Deze cursus bestaat uit drie bijeenkomsten van twee en een half uur en wordt regelmatig aangeboden. Deze cursus is geschikt voor ouders van kinderen die nog niet gebruiken of experimenteren met genotmiddelen.

Triple P

Wanneer een adviesgesprek onvoldoende steun biedt kan de methodiek Triple-p worden ingezet. In ongeveer vier gesprekken wordt het probleem van de ouder(s) verder besproken en worden opvoedvaardigheden met betrekking tot genotmiddelen aangeleerd.

SCHOOLBREED

Informatie, advies en ondersteuning

Bij vragen met betrekking tot beleidsontwikkeling, regelgeving, handhaving en dealen kan door de school informatie, consultatie en advies gevraagd worden. Samen met de school kan een rode lijn worden uitgezet om beleid en regelgeving duurzaam te implementeren in de dagelijkse gang van zaken op school. Advisering met betrekking tot specifieke thema's, zoals bijvoorbeeld alcoholgebruik op schoolfeesten, is ook mogelijk.

Nieuwsbrieven

Vier keer per jaar ontvangt de school onze digitale nieuwsbrief. De zorgcoördinatoren zorgen voor verspreiding onder medewerkers. Ook wordt relevante informatie voor ouders, zoals opvoedingstips, aangeleverd voor de website van de school.

Casuïstiekbespreking

Zorgcoördinatoren of intern begeleiders kunnen consultatie vragen bij hun bespreking van zorgleerlingen met (vermoede) GGZ- en/of genotmiddelenproblematiek.

Contact

Wilt u meer informatie (ook over eventuele kosten) of advies?
Neem gerust contact op met de preventiewerker bij u in de regio.
Wij staan graag voor u klaar en kunnen ons aanbod altijd in
samenwerking met u op maat aanbieden!

Parkstad

Gerald Adriana
E g.adriana@mondriaan.eu

Joyce van Erp
E j.van.erp@mondriaan.eu

Maastricht & Heuvelland

Pauline Heuperman
E p.heuperman@mondriaan.eu

Westelijke Mijnstreek

Judith van de Nobelen
E j.van.de.nobelen@mondriaan.eu

GGZ preventie aanbod Zuid Limburg

Mark Meijer
E mark.meijer@mondriaan.eu

Telefonisch kunt u ons kantoor
tussen 08.30 en 17.00 uur bereiken op:
088 506 7200

Mondriaan

Afdeling Preventie
John F Kennedylaan 301,
6419 XZ Heerlen
Postbus 4436, 6401 CX Heerlen
www.mondriaan.eu

Over Mondriaan

Mondriaan is een instelling voor geestelijke gezondheidszorg in Limburg. Jaarlijks bieden we zorg aan duizenden mensen. We hebben speciale behandelingen voor kinderen, jeugdigen, volwassenen en ouderen met psychische of psychiatrische klachten en voor mensen met verslavingsproblematiek. Daarnaast biedt Mondriaan forensische psychiatrie. Onze belangrijkste taak is mensen te helpen die door psychische aandoeningen gedurende kortere of langere tijd belemmerd worden in hun welzijn en functioneren. Ons uitgangspunt daarbij is: thuis als dat kan, opgenomen als dat echt moet. Onze aanpak is oplossings- en samenwerkingsgericht en zoveel mogelijk op de persoon afgestemd. Mondriaan is één van de grotere werkgevers in Limburg. We zijn een erkend opleidingsinstituut voor psychiaters, psychologen en verpleegkundig specialisten. Opleiden en wetenschappelijk onderzoek staan in dienst van het continu verbeteren van onze zorg, op basis van de nieuwste inzichten. Op www.mondriaan.eu vindt u meer informatie.

Postbus 4436
6401 CX Heerlen
T 088 506 62 62

www.mondriaan.eu

© Mondriaan juli 2019